

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

_____ Центр післядипломної освіти _____

(повна назва факультету)

_____ Кафедра фінансів _____

(повна назва кафедри)

Допущено до захисту

Завідувач кафедри _____

(підпис)

д.е.н., доцент **Баранова В.Г.** _____

(прізвище та ініціали)

«_____» _____ 201 року

Дипломна робота

_____ спеціаліст _____

(освітньо-кваліфікаційний рівень)

з теми «Податок на доходи фізичних осіб: бюджетна та регулююча роль»

Виконав: слухач 2 курсу, групи 201 спеціальності

7.03050801 «Фінанси і кредит»

Хоменко О.Є.

Керівник: доц., к. е. н.,

Волохова М.П. _____

Рецензент: д. е. н., с. н. с.

Провідний науковий співробітник

відділу розвитку підприємництва

ІПРЕЕД НАН України

Шлафман Н.Л. _____

ОДЕСА - 2015 року

АНОТАЦІЯ

Предметом роботи є фінансові відносини, що виникають між державою та фізичними особами щодо сплати податку на доходи фізичних осіб в Україні.

Об'єктом дослідження є система оподаткування в Україні.

Метою дипломної роботи є дослідження особливостей оподаткування доходів фізичних осіб в Україні, зарубіжного досвіду сплати податку на доходи фізичних осіб та внесення пропозицій щодо удосконалення механізму його стягнення.

За результатами дослідження сформульовані висновки щодо механізму стягнення податку на доходи фізичних осіб в Україні та надані рекомендації для його вдосконалення, а саме: встановити мінімальну заробітну плату не менше від прожиткового мінімуму, встановленого законодавчо; податкова соціальна пільга має надаватися всім фізичним особам-громадянам України; удосконалення податкового адміністрування та контролю; враховувати при стягненні податку фінансовий стан сім'ї та ввести прогресивну шкалу оподаткування залежно від сумарного доходу сім'ї.

Одержані результати можуть бути використані в роботі Міністерства доходів і зборів України при розробці нормативно-правових актів, у роботі науково-дослідницьких установ та навчальному процесі.

Рік виконання дипломної роботи 2015 рік

Рік захисту роботи 2015 рік

Ключові слова: податок на доходи фізичних осіб, ефективність оподаткування доходів фізичних осіб, податкова політика, доходи місцевих бюджетів України, податкове навантаження, фіскальна ефективність оподаткування доходів фізичних осіб.

Дипломна робота містить 94 сторінок, 9 таблиць, 11 рисунків, список літератури з 64 найменувань.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОПОДАТКУВАННЯ ДОХОДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ В УКРАЇНІ.....	6
1.1. Еволюція і розвиток прибуткового податку з громадян.....	6
1.2. Економічний зміст та значення податку на доходи фізичних осіб.....	13
1.3. Діючий механізм стягнення податку на доходи фізичних осіб в Україні.....	19
РОЗДІЛ 2 ФІСКАЛЬНА ЕФЕКТИВНІСТЬ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ ДОХОДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ В УКРАЇНІ.....	43
2.1. Моніторинг надходжень податку на доходи фізичних осіб до Зведеного бюджету України.....	43
2.2. Стан податку на доходи фізичних осіб у доходах місцевих бюджетів України та місцевих бюджетів Одеської області.	48
2.3. Аналіз ефективності оподаткування доходів фізичних осіб в Україні.....	51
РОЗДІЛ 3 ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ СТЯГНЕННЯ ПОДАТКУ НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ В УКРАЇНІ.....	59
3.1 Досвід розвинених країн щодо державного регулювання прибуткового оподаткування громадян.....	59
3.2 Проблеми адміністрування оподаткування доходів фізичних осіб в Україні та пропозиції щодо удосконалення механізму його стягнення.....	68
ВИСНОВКИ.. ..	82
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	88

ВСТУП

Кожна держава для забезпечення виконання своїх функцій повинна мати кошти, які б накопичувалися у бюджеті. Джерелом цих коштів є власні кошти держави, джерелом отримання яких є виробнича діяльність або надходження платежів за ресурси, які згідно законодавства України належать державі та податки, які сплачують юридичні і фізичні особи із своїх доходів.

В будь-якій державі громадяни зобов'язані віддавати частину своїх доходів на державні потреби. Досконалість методів і форм, за допомогою яких відбувається процес утримання і передання цих коштів до державного бюджету свідчить про рівень розвитку держави, її економічних та правових інституцій.

На сьогоднішній день надходження від податку на доходи фізичних осіб до Зведеного бюджету України займають одне з головних місць в сукупному обсязі податкових надходжень (програючи лише надходженням від ПДВ).

Побудова раціональної податкової системи потребує розвитку теорії оподаткування, передусім досліджень окремих форм податків, їхнього взаємозв'язку із розвитком економічного і політичного життя. Оподаткування доходів фізичних осіб є складовою частиною фінансового механізму держави, податки на доходи фізичних осіб відіграють домінуючу роль при наповненні дохідної частини бюджету, саме тому дане дослідження є досить актуальним у наш час. Податок на доходи фізичних осіб, що забезпечує надходження до дохідних частин бюджету, закріплений за місцевими бюджетами, що й закладає основу формування міських, сільських та селищних бюджетів.

Дослідженню проблем аналізу та оцінювання оподаткування доходів фізичних осіб з точки зору регулюючого та фіскального аспектів присвячені роботи багатьох вітчизняних вчених, таких як: В. Андрущенко, О. Василюк, А. Гальчинського, П. Даниленко, О. Данілова, Т. Єфіменко, В. Загорського,

В. Зимовець, А. Ісаєва, А. Крисоватого, І. Кулішер, І. Лукінов, І. Луніна, В. Мельника, П. Мельника, С. Огородника, І. Озерова, А. Поддєрьогіна, А. Соколовської, В. Степаненко, А. Столерю, В. Суторміна, Л. Шабліста, В. Федосов та ін.

В роботах зазначених вчених висвітлено як теоретичні так і практичні аспекти оподаткування доходів фізичних осіб, але не в повному обсязі надано оцінку ефективності оподаткування для платників податку, податкової служби та держави.

Метою дипломної роботи є дослідження особливостей оподаткування доходів фізичних осіб в Україні, зарубіжного досвіду сплати податку на доходи фізичних осіб та внесення пропозицій щодо удосконалення механізму його стягнення.

Для досягнення поставленої мети в дипломній роботі необхідним є вирішення наступних **завдань**:

- дослідити теоретичні засади оподаткування доходів фізичних осіб в Україні;
- дослідити діючий механізм стягнення податку на доходи фізичних осіб в Україні.
- здійснити моніторинг надходжень податку на доходи фізичних осіб до Зведеного бюджету України, місцевих бюджетів.
- проаналізувати ефективність оподаткування доходів фізичних осіб в Україні.
- дослідити зарубіжний досвід щодо державного регулювання прибуткового оподаткування громадян.
- запропонувати шляхи удосконалення механізму стягнення податку на доходи фізичних осіб в Україні.

Об'єктом дипломної роботи є система оподаткування доходів фізичних осіб.

Предметом дипломної роботи є теоретичні та практичні проблеми функціонування системи оподаткування доходів фізичних осіб як складової бюджетно-податкових відносин.

Методологічною основою дослідження є сукупність загальнонаукових та економічних методів дослідження, зокрема: теоретичні, аналіз, синтез, конкретизація, статистичні, математичне моделювання.

Інформаційні джерела. Податковий Кодекс України, діючі нормативно-правові акти, економічна література, дані Держкомстату, мережі Інтернет та ін.

Практичне значення одержаних результатів. За допомогою проведеного аналізу механізму стягнення податку на доходи фізичних осіб в Україні можна оцінити вплив державної політики у використанні регулюючої та стимулюючої функції податку на ділову активність громадян України. Представлені напрямки удосконалення можуть бути використані в роботі Міністерства доходів і зборів України при розробці нормативно-правових актів, у роботі науково-дослідних установ та навчальному процесі.

У ході написання дипломної роботи, студентом була написана наукова стаття на тему «Ефективність системи оподаткування доходів фізичних осіб в Україні» та подана для публікації в науковому студентському віснику ОНЕУ.

Структура роботи. Робота містить 3 розділи, обсяг роботи – 94 сторінок, кількість таблиць - 9, рисунків - 11 та 64 використаних джерел літератури.

ВИСНОВКИ

Українська економіка перебуває на шляху побудови ринкової економіки світового зразка. В рамках даного процесу постає необхідність відпрацювання діючого механізму оподаткування. Оскільки податок на доходи фізичних осіб за своєю природою є вбудованим стабілізатором, що може, виконуючи регулюючу функцію, забезпечувати вплив держави на соціально-економічний розвиток, актуальним постає питання, якого характеру й особливостей набуде механізм оподаткування доходів фізичних осіб у світлі європейської інтеграції та які податкові важелі й інструменти будуть передбачені в законодавстві з регулюючою метою.

Оподаткування доходів населення є найважливішим елементом податкової політики будь-якої держави. Чинним законодавством України затверджено обов'язок сплати фізичними особами податку на одержані ними доходи. У сфері обчислення податку на доходи фізичних осіб дуже часто фіксуються фінансові порушення, що тягнуть за собою негативні наслідки, як для окремих підприємств і громадян, так і для всієї держави в цілому.

Податки дуже складна й надзвичайно впливова на всі економічні явища та процеси фінансова категорія. Це – обов'язковий елемент економічної системи держави незалежно від того, яку модель економічного розвитку вона вибирає, які політичні сили перебувають при владі. Відсутність податків паралізує фінансову систему держави в цілому, робить її неієздатною і в кінцевому підсумку – позбавленою будь-якого сенсу. Об'єктивною реальністю є те, що за наявних економічних умов підприємницькі структури та громадяни повинні віддавати частку своїх доходів на загальнодержавні суспільні потреби, а натомість одержувати від держави безоплатні блага та послуги.

Оподаткування доходів фізичних осіб є відносно молодим видом оподаткування. Численні спроби його започаткування й становлення проходили на протязі XVIII-XX століть. Водночас більш примітивні форми

особистого оподаткування, переважно у формі подушного, існували від моменту появи податків і майже до початку XX сторіччя в багатьох державах.

На сучасному етапі податок з доходів фізичних осіб представляє собою обов'язковий нецільовий платіж фізичної особи до бюджету з метою фінансування його видатків.

Ставки податку на доходи фізичних осіб:

1. Ставка податку становить 15 відсотків бази оподаткування щодо доходів, нарахованих у формі заробітної плати, інших заохочувальних та компенсаційних виплат або інших виплат і винагород, які нараховуються платнику у зв'язку з трудовими відносинами та за цивільно-правовими договорами, якщо база оподаткування для місячного оподатковуваного доходу не перевищує десятикратний розмір мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного податкового року.

Якщо база оподаткування в календарному місяці перевищує десятикратний розмір мінімальної заробітної плати, до суми такого перевищення застосовується ставка 20 відсотків.

2. Ставка податку становить 5 відсотків бази оподаткування у випадках, прямо визначених розділом 4 Податкового кодексу України.

3. Ставка податку становить подвійний розмір ставки бази оподаткування щодо доходів, нарахованих як виграш чи приз (крім виграшів, призів у лотерею) на користь резидентів або нерезидентів.

4. Ставки податку на пасивні доходи до бази оподаткування встановлюються у таких розмірах:

4.1. 20 відсотків - для пасивних доходів, у тому числі нарахованих у вигляді дивідендів по акціях та/або інвестиційних сертифікатах, що виплачуються інститутами спільного інвестування (крім зазначених у підпункті 4.2);

4.2. 5 відсотків - для доходів у вигляді дивідендів по акціях та корпоративних правах, нарахованих резидентами - платниками податку на

прибуток підприємств (крім доходів у вигляді дивідендів по акціях, інвестиційних сертифікатах, які виплачуються інститутами спільного інвестування).

Особливості оподаткування деяких доходів податком з доходів фізичних осіб визначені статтею 170 чинного Податкового кодексу України.

Моніторинг надходжень податку на доходи фізичних осіб до Зведеного бюджету України показав, що ключовими податковими надходженнями у періоді, який аналізується (2007-2014рр.) були ПДВ, податок на прибуток підприємств, податок з доходів фізичних осіб. За період, який аналізується усі ключові статті доходів зведеного бюджету України зросли.

Аналіз, який здійснено у розділі 2 свідчить про те, що податок на доходи фізичних осіб залишається найвагомим джерелом наповнення доходної частини місцевих бюджетів Одеської області. Його частка складала у 2011 році – 63,9% від усіх доходів місцевих бюджетів Одеської області та знизилась до 61,8% у 2013 році. Динаміка рівня податкового навантаження на доходи фізичних осіб, розрахована для різних економічних рівнів — держави та Одеської області демонструє незначні відхилення показника між ними. Причому найнижче значення досліджуваного показника спостерігається на рівні Одеської області. Це обумовлено тим, що в Одеській області серед доходів, за якими фактично було сплачено податок на доходи фізичних осіб частка трудових доходів є меншою порівняно із середньою по Україні. За Податковим кодексом України нетрудові доходи фізичних осіб у 2011-2014 рр. оподатковувались за значно нижчими ставками порівняно із трудовими доходами. Окрім того, значна частка платників одержують офіційну заробітну плату нижче фактичної заробітної плати, а отже — приховують власні доходи та зменшують суму податку до сплати.

Визначено, що факторами, які впливають на рівень податкового навантаження доходів фізичних осіб є:

- загальноекономічна ситуація в країні;
- рівень зайнятості населення;

- елементи системи оподаткування: суб'єкт, ставка, база оподаткування, пільги;
- господарська діяльність фізичної особи.

Визначено, що реформи, здійснювані у розвинених країнах включають такі напрямки, як розширення об'єкта оподаткування при зниженні податкових ставок і прогресії при побудові їхньої шкали. Ця тенденція обумовлюється, з одного боку, необхідністю підвищення трудової активності населення й забезпечення більш справедливого оподаткування фіскальних суб'єктів, що володіють різними рівнями доходів, а з іншого боку - посиленням боротьби з ухиленням від сплати податків. Сучасне закордонне податкове законодавство прагне використати для вирахування прибуткового податку прогресивні процентні ставки, які являють собою виражену у відсотках частку податку стосовно оподаткованого об'єкта, що зростає в міру збільшення розміру доходу платника податків. Ці ставки найбільш повно демонструють один з найважливіших постулатів податкового права – принцип справедливого оподаткування.

Зроблено висновок, що досвід податкового регулювання розвинених країн сформувався виходячи із їх конкретних історичних та економічних особливостей, тому і можливості його практичного запозичення обмежені. Не можна взяти систему оподаткування будь-якої країни та впровадити його в Україні без врахування особливостей нашої країни. Доцільно запозичати найбільш придатний до наших умов та найкорисніший податковий інструментарій. При цьому засади вдосконалення й реформування механізму оподаткування доходів фізичних осіб в Україні повинні бути максимально наближеними до європейських стандартів.

На підставі здійсненого дослідження запропоновано наступні пропозиції щодо удосконалення механізму стягнення податку на доходи фізичних осіб:

1. Податкова соціальна пільга має надаватися всім фізичним особам-громадянам України. Якщо держава визнає як неоподатковуваний мінімум певну суму, вона має розповсюджуватися на всіх платників податків.

2. На нашу думку, для фізичних осіб, які отримують дохід:

до 1 мінімальної заробітної плати (МЗП) для працездатних осіб - ставка 0 %;

1 - 10 МЗП – 15 %;

10 -20 МЗП – 20 %;

понад 20 МЗП – 25 %.

Ставка 0% застосовується тільки у випадку подання річної податкової декларації о доходах фізичною особою та сплатою останньою податку на доходи фізичних осіб з інших джерел доходів. Після подання річної декларації ДПІ за місцем реєстрації платника податків повертає зайво сплачений податок платнику податків на протязі 30 календарних днів.

2. В майбутньому (через 4-5 років після зниження політичної напруги у суспільстві) доцільне створення правових інструментів для оцінки податковими органами бази оподаткування фізичних осіб на основі так званих «зовнішніх ознак» багатства. Податкові органи повинні отримати додаткові повноваження відносно визначення дійсних доходів платників податків із врахуванням рівня витрат та майна, яке перебуває у власності при наявності важливих підстав сумніватися у відповідності доходів та витрат платників за поданою декларацією про доходи.

3. Потрібно також впроваджувати у життя методи скорочення ухилення від сплати податків, які полягають у створенні в суспільстві таких умов для фізичних осіб, коли приховувати об'єкти оподаткування буде їм не вигідно.

4. Покращення процесу адміністрування:

4.1. Впровадження системи попередніх роз'яснень та інших заходів, спрямованих на внесення ясності в податкове законодавство.

4.2. Конфіденційність.

4.3. Впровадження обов'язкової перевірки наявності у звітних документах помилок безпосередньо при подачі документів із наданням можливості платнику податків їх виправлення (зокрема, при подачі документів на податкову знижку).

4.4. Впровадження можливості подачі документів для отримання податкової знижки фізичною особою у електронному вигляді.

4.5. Впровадження принципу стабільності розміру ставок податку на доходи фізичних осіб та бази оподаткування на щонайменше на 5 років. Зміну розміру ставок проводити строго відповідно до Податкового кодексу (мінімум 6 місяців до звітного періоду), бажано – не менше ніж за рік. Це дозволяє платникам податків не бачити у змінах ставки податку або податкової бази лише бажання наповнити бюджет, а й політику щодо розвитку держави.

5. Система ставок податку на доходи фізичних осіб повинна містити якомога менше необґрунтованих пільг, узгоджуватись із загальною політикою виходу з тіні заробітної плати та її підвищення, забезпечення макростабільності економіки. Зокрема, яскравим прикладом недалековидної політики уряду разом із Верховною радою було впровадження оподаткування доходів фізичних осіб, отриманих у вигляді відсотків на депозити саме в момент стрімкого вилучення грошових коштів населенням із банківської системи. Це не тільки збільшило надходження податку на доходи фізичних осіб у бюджет, а й призвело до оберненого – сукупного зменшення надходжень податків від банківської системи у бюджет. Розширення податкової бази у напрямі оподаткування доходів фізичних осіб, отриманих у вигляді відсотків на депозити є доцільним, але тільки в умовах макростабільності, відсутності шокових подій, які призводять до руйнівних наслідків у економіці країни.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Андрущенко В. Податкова держава: генезис, концепція, еволюція / В. Андрущенко // Світ фінансів. – 2008. – № 3 (16). – С. 7–15.
2. Андрущенко В. Л. Фінансова думка Заходу в ХХ столітті: теоретична концептуалізація і наукова проблематика державних фінансів / В. Л. Андрущенко. — Л.: Каменяр, 2000. — 304 с.
3. Атаманчук О.В. Регулююча функція податків та регуляторний потенціал податкової системи // Економіка та держава. - 2008. - № 10. - С. 26-29
4. Бланкарт Ш. Державні фінанси в умовах демократії. Вступ до фінансової науки: пер. з нім. / Ш. Планкарт ; ред. В. М. Федосов. — К.: Либідь, 2000. — 654 с.
5. Браславець О.Ю. Вирівнювання бази оподаткування доходів фізичних осіб як спосіб врегулювання економічних інтересів платників податків// Браславець О.Ю.//Актуальні проблеми Економіки. -2012.- N 4. - С.240-242
6. Б'юкенен Дж. Суспільні фінанси і суспільний вибір: Два протилежних бачення держави : пер.з англ. / Дж. Б'юкенен, Р. Масгрейв. – К.: Вид. дім «КМ Академія», 2004. – 175 с.
7. Валігура В. Соціально-економічне підґрунтя ефективності податкових реформ / В. Валігура // Вісник Тернопільського національного економічного університету. — Випуск 1. — Тернопіль: Економічна думка, 2009. — С. 96—105.
8. Василькова Т.В. Оцінка факторів впливу на обсяги надходжень податкових платежів до бюджетів усіх рівнів / Т.В. Василькова // Науковий вісник Національного університету державної податкової служби України (економіка, право). – 2009. – № 3 (46). – С. 122–129.
9. Германова О.. По достаткам и налоги.//Германова О. //Вестник налоговой службы Украины .-2012.- N 46. - С.60-62

10. Германова О. Реформы налоговых систем стран мира как путь к стабилизации финансовых рынков. //Германова О. //Вестник налоговой службы Украины.-2012.- N 30. - С.20-22

11. Горобінська І.В. Аналіз податкового навантаження та його вплив на динаміку ділової активності / І.В. Горобінська // Актуальні проблеми економіки. – 2009. – № 10. – С. 26-32.

12. Грачов О.В. Податкова безпека як невід’ємна складова економічної безпеки підприємства / О.В. Грачов // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2010. – № 29. – С. 86-88.

13. Данілов О. Д., Гриценко В. В., Проценко Т. О., Шевчук В. П. Податкова служба та вдосконалення її діяльності. — Ірпінь, 2010. — 150 с.

14. Демиденко Л. М. Розвиток теорії оподаткування вченими Заходу / Л. М. Демиденко // Фінанси України. – 2011. – № 5. – С. 40–45.

15. Довгалюк В. І., Ярмоленко Ю. Ю. Податкова система. — Чернівці: Буркек, 2006. — 352 с.

16. Дроботова Л. А. Теоретичні проблеми ознак процесуальних податково-правових норм / Л. А. Дроботова // Науковий вісник Національного університету державної податкової служби України (економіка, право). – 2010. – № 2. – С. 261–265.

17. Єфименко Т. І. Податковий кодекс України як перший крок на шляху реформування вітчизняної податкової системи / Т. І. Єфименко // Фінанси України. —2010. — № 12. — С. 3–11.

18. Загорський В. С. Новітні податкові реформи у країнах Європейського Союзу та орієнтири для податкової політики в Україні / В. С. Загорський, В. М. Мельник, Т. В. Кощук // Наукові праці НДФІ. – 2010. – Випуск 3(52). С. 3-17.

19. Зануда А. Уряд: тінь росте. Експерти: нічого дивного / А. Зануда // ВВС Україна. – Веб-сайт Української служби Британської телерадіомовної корпорації [Електронний ресурс] . – Доступно з:

<http://www.bbc.co.uk/ukrainian/>

[business/2012/08/120830_ukraine_shadow_economy_growing_az.shtml](http://www.bbc.co.uk/ukrainian/business/2012/08/120830_ukraine_shadow_economy_growing_az.shtml)

20. Іванов Ю.Б. Податкова система: підручник / Ю.Б. Іванов, А.І. Крисоватий, О.М. Десятнюк. - К. : Вид-во " Атіка", 2006. - 920 с
21. Іващук І.О. Сучасне європейське оподаткування. // Фінанси України. – 2011. - №10. – с.72-79.
22. Кадькаленко С. Т. Предметна обумовленість системи фінансового права / С. Т. Кадькаленко // Фінансове право. – 2010. – № 3. – С. 4–7.
23. Касьяненко М.М., Гринюк М.В., Цимбал П.В. Організація роботи та управління органами державної податкової служби України: Навч. посібник. – Ірпінь: Академія ДПС України, 2007. – С. 31.
24. Кізіма Т.О. Податкове навантаження на домогосподарства: теоретичні підходи та методика визначення / Т.О. Кізіма // Вісник Донецького національного університету. Серія В. Економіка і право. – № 2. – 2009. – С. 248-254.
25. Ковальчук К. Функції податків та їх реалізація в податковій системі України / К. Ковальчук, Т. Рева // Вища школа. – 2008. – №10. –С.79-83.
26. Крисоватий А. Діалектика трансформації податкової політики України в контексті європейської інтеграції / А. Крисоватий, Т. Кощук // Журнал європейської економіки. – 2007. – Т. 3, № 1. – С. 185.
27. Крисоватий А. Податкова політика у реформування соціально-економічної системи України / А. Крисоватий, Т. Кощук // Економіка України. — 2010. — № 9. —С. 50–59.
28. Крисоватий А.І., Десятник О. М. Податкова система: Навч. посіб. – Тернопіль: Карт – бланк, 2010. – 331 с.
29. Лист ДПАУ N 4485/7/17-0217 від 17.02.2011 р. - [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://www.profiwins.com.ua>

30. Мельник В. М. Використання податкових інструментів в умовах становлення ринкової економіки / В. М. Мельник, Т. В. Кощук // Фінанси України. – 2010. – № 2. – С. 46-57.

31. Мельник В.М. Оподаткування: наукове обґрунтування та організація процесу: Монографія. – К.: Комп'ютерпрес, 2009. – С. 121.

32. Мельник П.В. Розвиток податкової системи в перехідній економіці / Мельник П.В. – Ірпінь : Академія державної податкової служби України, 2010. – С. 89.

33. Мельник В., Кощук Т. Сучасна податкова політика у країнах ЄС-15// Мельник В., Кощук Т.//Економіка України - 2012.- N 6. - С.73-76

34. Мельник М. М. Прямі податки як регулятор соціально-економічних процесів в Україні / М. М. Мельник // Наукові праці НДФІ. — 2008. — № 2: [Електор. ресурс]. — http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Npdfi/2008_2/Statti/119-126%20Melnik.pdf. — С. 119 — 126.

35. Налогообложение: теории, проблемы, решения / под. общ. ред. В. П. Вишневого. – Донецк : ДонНТУ, ИЭП НАН Украины, 2011. –504 с.

36. Олійник О.В., Філон І.В. Податкова система/ О.В. Олійник, І.В. Філон. - К.: Центр навчальної літератури, 2006. - 456 с.

37. Оніщик Ю. В. Податок і збір як системоутворюючі категорії податкового права : поняття, ознаки, сутність / Ю. В. Оніщик // Адвокат. – 2010. – № 2. – С. 32–35.

38. Офіційний сайт Державного комітету статистики України. Соціально-економічне становище України [Електронний ресурс]. - Режим доступу до журн.: <http://www.ukrstat.gov.ua>

39. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. — <http://www.minfin.gov.ua>.

40. Офіційний сайт Державного казначейства України.

41. Панченко В.І. Податкова політика як засіб впливу на фінансово-економічні процеси в Україні // Актуальні проблеми економіки.- 2011.- № 9.- С.94-101.

42. Петрович Й. Проблеми розвитку та шляхи вдосконалення податкової політики України / Й. Петрович // Банківська справа : зб. наук. праць. – 2008. – № 6. – С. 43-49.
43. Податкова політика України: стан, проблеми та перспективи: монографія / П.В. Мельник, Л.Л. Тарангул, З.С. Варналій [та ін.]: за ред. З.С. Варналія. – К.: Знання України, 2008. – С. 38.
44. Податкова система України: Підручник / В.М. Федосов, В.М. Опарін, Г.О. П'ятаченко та ін.; за ред. В.М. Федосова. – К.: Либідь, 1994.
45. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>
46. Попонова Н.А. Налоги с предприятий и методы их минимизации в западных странах // 33.- С. 29- № 2.- 2009. -Финансы.
47. Проблеми податкового регулювання і планування податкових платежів / Ю.Б. Іванов, О.М. Тищенко, К.В. Давіскіба та ін.; За заг.ред. докт. екон. наук, проф. Ю.Б. Іванова. – Харків: ХНЕУ, 2006. – 240 с.
48. Про податок з доходів фізичних осіб: Закон України від 22.05.2003 № 889-IV: [Електр. ресурс]. — <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws>.
49. Райнова Л. Б. Система оподаткування доходів фізичних осіб та їх особливості. // Формування ринкових відносин в Україні. - 2007. -№11. - с. 132-137
50. Реформування податкової системи України : теорія, методологія, практика : монографія / Ярошенко Ф. О., Мельник П. В., Мярковський А. І. та ін., за заг. Ред. М. Я. Азарова. – К.: Міністерство фінансів України, 2011. – 656 с.
51. Ряба О.І., Гончарук Н.В. Реформування податкової системи України в контексті міжнародної інтеграції / О.І. Ряба, Н.В. Гончарук // Вісник Хмельницького національного університету. – 2010. – № 2. – Т. 2. – С. 212 – 215.
52. Сміт А. Добробут націй. Дослідження про природу та причини добробуту націй: Переклад з англ. / А. Сміт. — К.: Port-Royal, 2001. — 594 с.

53. Собуцкий С. Богатые тоже платят.// Собуцкий С.// Вестник налоговой службы Украины.-2012.- N 35. - С.22-23
54. Собуцкий С. Роскошная жизнь – не актуальна.// Собуцкий С.// Вестник налоговой службы Украины.-2012.- N 33. - С.22-23
55. Соколовська А. М. Основи теорії податків: Навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. / А. М. Соколовська. — К.: Кондор, 2010. — 326 с.
56. Соколовська А.М. Податкова система держави: теорія і практика становлення / А.М. Соколовська. - К. : Вид-во "Знання-Прес", 2004. - 454 с
57. Ставки оподаткування доходів фізичних осіб в деяких країнах світу. -[Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://excitingfinance.com>
58. Статистичний збірник: „Бюджет України 2013” Офіційний сайт Державного комітету статистики України. Соціально-економічне становище України [Електронний ресурс]. - Режим доступу до журн.: <http://www.ukrstat.gov.ua>
59. Фрадинський О.А. Основи оподаткування. Навч. посібник. – Львів: “Новий Світ-2000”, 2010. – С. 30
60. Худолій Л. М. Особливості функціонування механізму оподаткування доходів фізичних осіб / Л. М. Худолій, Л. В. Барабаш // Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва. Серія: Економіка. — 2011. — Вип. 77, Ч. 2. — С. 229 - 238
61. Чернелевський Л. М., Редзюк Т. Ю. Податковий облік і контроль: [навч. посіб.] / Л.М. Чернелевський, Т.Ю. Редзюк. - К.: Пектораль, 2004. - 328 с.
62. Шаблиста Л.М. Податкова політика у трансформаційний період / Л.М. Шаблиста // Актуальні проблеми економіки. – 2010. – № 3–4. – С. 26–33.
63. Швабій К. Податок з доходів фізичних осіб: проблеми і перспективи / К. Швабій // Вісник податкової служби України. - 2010. - № 6 (лютий). - С. 56 – 64

64. Ярошенко Ф. О. Реформування податкової системи України в контексті прийняття Податкового кодексу (коментарі до пропозицій Міністерства фінансів України) / Ф. О. Ярошенко // Фінанси України. — 2012. — №7. — С. 3–21.